

Les festes amb les quals molts joves van celebrar el final del toc de queda van motivar crítiques, però van evidenciar un altre efecte de la pandèmia: les restriccions han afectat de ple la vida social, educativa i laboral d'aquest col·lectiu. Amb quines conseqüències? Les opinions d'experts i dels mateixos joves són divergents i complementàries alhora.

CORONAVIRUS EFECTES SOCIALS

Joventut confinada

Les restriccions per la pandèmia han afectat de ple la vida social, educativa i laboral dels joves ||
Experts i membres d'aquest col·lectiu discrepen sobre els efectes d'aquesta situació

H. CULLERÉ/REDACCIÓ

LLEIDA | "A tots ens han robat un any, però un sacrifici es pot assumir quan hi ha una compensació. I en el cas dels joves són molt escasses. Són els més perjudicats per la precarització laboral. Molts han perdut la feina, sense ni tan sols tenir ERTO, i els que estudien han estat un any de la seua carrera sense vida universitària", afirma el sociòleg Carles Feixa.

"Doncs jo no considero que ningú hagi robat res. Aquest any s'ha perdut. Parlar de robari implica buscar un culpable i reflexionar poc. Ara hem de remar entre tots. Els joves han estat solidaris tot aquest any, no veig per què no seguiran així", afirma la psicòloga Rosa Maria Pérez.

Són dos visions diferents de com els joves afrontaran la desescalada després del pitjor de la pandèmia i després que hagin estat a l'ull de l'huracà arran dels polèmics botellons del cap de setmana passat, també a Lleida. Allò va ser un "ritual de passada, un moment simbòlic davant d'un canvi de cicle", assenyala Feixa en relació amb els encontres multitudinaris del dissabte de la passada setmana. A més, "era una profecia que s'autocompleix": un moment servit amb safata que culminava el compte enrere davant del final de l'estat d'alarma, diumenge passat, després de sis mesos i mig, també, de toc de queda.

Aquell ritual, que ha estat fortament criticat, posa en evidència una co-

Població de 15 a 24 anys a Lleida per comarques

Aran	873	8,69%
Alt Urgell	1.666	8,32%
Alta Ribagorça	278	7,20%
Garrigues	1.571	8,27%
Noguera	3.495	9,06%
Pallars Jussà	1.059	8,11%
Pallars Sobirà	545	7,89%
Pla d'Urgell	3.446	9,24%
Segarra	2.346	10,28%
Segrià	19.927	9,54%
Solsonès	1.237	7,89%
Urgell	3.423	9,26%
Total Lleida	40.122	9,23%

Font: Idescat

Un total de 151 menors d'entre 7 i 18 anys han estat atesos en urgències de salut mental de l'Hospital de Santa Maria en els mesos de gener a abril

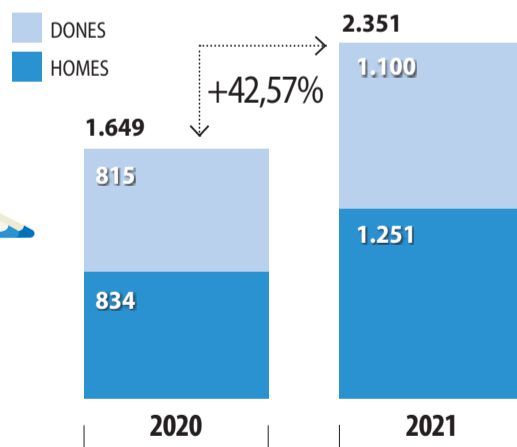
MAGDALENA ALTISENT

Joves gaudint d'un dels concerts de la festa major de Lleida.

L'atur juvenil l'últim any

MENORS DE 25 ANYS. MARÇ 2020 - ABRIL 2021

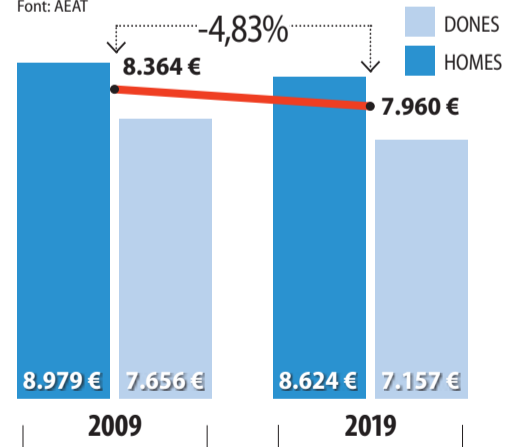
Font: SEPE

Evolució dels salaris en deu anys

SALARI MITJÀ. JOVES DE 18 A 25 ANYS. 2009 - 2019

Font: AEAT

EL DETALL

"És paradoxal que la UE no els consulti per definir els seus ajuts"

■ "És paradoxal que els fons Next Generation no comptin amb l'opinió dels joves", explica Carles Feixa. El sociòleg forma part de l'equip que impulsa el projecte Youth Act!, amb el qual s'empeny un centenar de joves a participar en deu àmbits de reflexió, amb propostes de reactivació social i aspectes com per exemple l'habitatge, les relacions de gènere, els canvis econòmics o els tecnològics.

Els debats es porten a terme aquest mes i el vinent i les conclusions es presentaran el 17 de juny.

La iniciativa està promoguda per la Càtedra Regeneration de la Universitat Pompeu Fabra i el Consell de la Joventut de Barcelona i té entre els seus participants cinquanta joves activistes i cinquanta joves investigadors, alguns de la Universitat de Lleida.

sa més funesta: "Els joves no són els grans damnificats de la pandèmia: ho van ser els grans. Però sí que han estat els oblidats", assenyala Pérez.

Calen respostes

Sense gairebé relacions socials l'últim any i davant d'un futur econòmic més pobre que el que han conegut fins ara, deixen constància "que hi ha una necessitat latent de les noves generacions que se'ls tingui en compte", manifesta Feixa. I segueix

aquest sociòleg: "Cada dos mesos hi ha protestes estigmatitzades. Primer, a favor de Hasél, ara, el final de l'estat d'alarma. I en lloc de veure-ho com un signe del temps al qual cal respon-

ELS EXPERTS

Feixa veu injust culpabilitzar els joves per les festes i Pérez destaca que són el col·lectiu amb més futur

dre, se'ls culpabilitza." "No s'ha de justificar el botelló, però no pot confondre's amb els problemes de fons", afirma. "Ens ha de servir d'alerta", conclou. Per a la psicòloga Rosa Maria Pérez, "el temps perdut no es recupera, però les coses sí. Cal pensar com ho fem. Els joves tenen molt més futur que nosaltres". A les següents pàgines, dotze joves expliquen a SEGRE com han viscut l'any llarg de pandèmia i com afronten la recerca d'una nova normalitat.

REPORTATGE ENERGIA

El boom de les energies renovables s'aprecia amb especial intensitat a Lleida, que concentra més de la meitat dels molins de vent i quatre de cada 10 hectàrees de panells solars en tràmit a Catalunya. Uns quants promotors impulsen aquestes centrals, que són objecte de protestes per exigir menys impacte al territori i més benefici social.

Acaparar les energies renovables

Lleida reuneix en poques mans la major part de la solar i eòlica de Catalunya

R. RAMÍREZ

Una paraula clau per descriure el boom de les energies renovables a Lleida és **concentració**. Es dona en l'àmbit territorial, ja que les comarques lleidatanes reuneixen més de la meitat dels molins de vent i quatre de cada deu hectàrees de panells solars previstes a Catalunya. També s'aprecia en l'àmbit empresarial, ja que el nombre de promotors de centrals eòliques i fotovoltaïques és petit en comparació amb l'allau de projectes en marxa.

Tan sols una desena d'empreses impulsen 45 noves centrals eòliques a Lleida. Sumen 433 molins, el doble dels que ja funcionen. La llista de promotors inclou firmes del sector energètic com Endesa, Naturgy i Repsol; el Banc Sabadell; el grup miner aragonès Samca, i inversors en energies renovables de Noruega i Àustria.

El nombre de promotors és

CRIBRATGE DE PROJECTES

Més de la meitat de noves plantes podrien quedar-se sense autorització, estima el director general d'Energia

gran a les 101 plantes solars en tràmit a Lleida, encara que més de la meitat estan en mans de només 12 empreses. El grup Ignis impulsa set de les instal·lacions més grans i potents, mentre que una societat participada per Casa Tarradellas en promou vuit al Solsonès, la Segarra i la Noguera.

Entre els artífexs del boom de les renovables destaca Forestalia, amb seu a Madrid i encapçalada per l'empresari Fernando Samper. És darrere de vuit centrals solars i de vuit més d'eòliques a Lleida. Col·labora amb la firma Blueprom, que elabora, tramita i gestiona

MOTIUS DEL BOOM

Alta radiació solar, vent i disponibilitat de sòl

■ El pla de Lleida té l'índex més gran de radiació solar d'Espanya juntament amb Almeria i un dels més grans d'Europa, cosa que atreu plantes fotovoltaïques. La disponibilitat de sòl rústic a preu assequible desperta també l'interès dels promotors d'energies renovables.

Panells solars barats i molins més grans

■ Les plaques fotovoltaïques són fins un 80% més barates que fa una dècada, cosa que afavoreix centrals solars a una escala inèdita fins ara. Per la seua part, els molins de vent són cada vegada més grans i més potents i han passat d'1,5 MW de potència a superar els 5 MW.

Fons internacionals i un marc legal favorable

■ Fons d'inversió de tot el món aposten per les energies renovables, una cosa que esperona nous projectes. A Catalunya, el decret del 2019 converteix el procés d'autorització en una cursa de promotores per ocupar el millor terreny.

Infraestructura elèctrica per evacuar l'energia

■ Un punt de connexió a la xarxa elèctrica i una subestació propera amb capacitat disponible són factors clau per a la viabilitat d'aquests projectes. Alguns promotors plantegen construir-les per si mateixos perquè diverses centrals les comparteixin.

LES DADES

433

MOLINS DE VENT A LLEIDA

Els 45 parcs eòlics previstos a Lleida sumen 433 molins, més de la meitat dels 829 projectats a Catalunya.

2.067

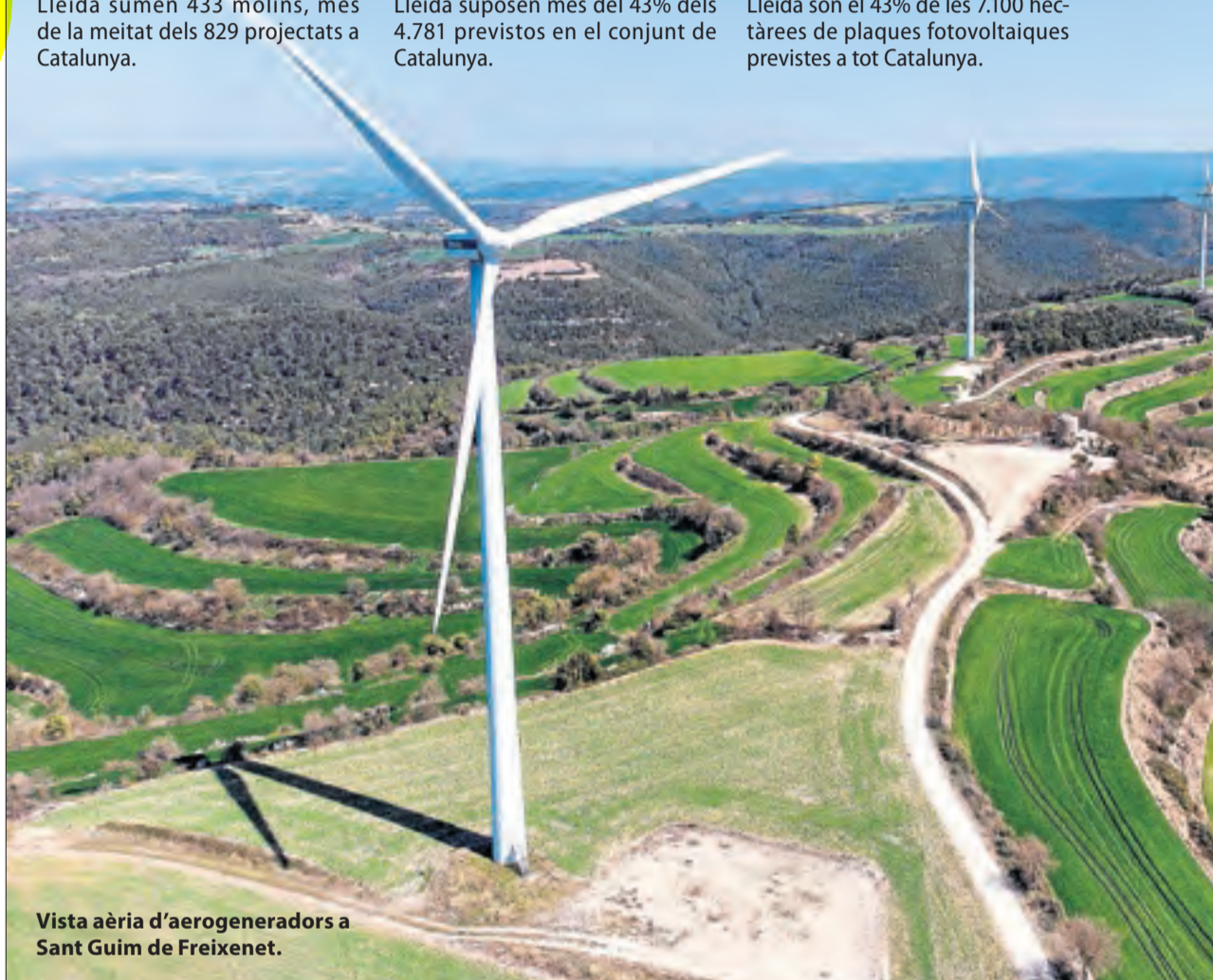
MW EÒLICS A LLEIDA

Els projectes eòlics previstos a Lleida suposen més del 43% dels 4.781 previstos en el conjunt de Catalunya.

3.104

HA SOLARS A LLEIDA

Les 101 centrals solars en tràmit a Lleida són el 43% de les 7.100 hectàrees de plaques fotovoltaïques previstes a tot Catalunya.

Vista aèria d'aerogeneradors a Sant Guim de Freixenet.

MOLINS CADA VEGADA MÉS GRANS

Comparativa de molins de vent a Lleida

Parc eòlic de la Serra de Vilobí Tarrés / Fulleda (2007)

118 m

Parc Eòlic Escambrons Almatret (2012)

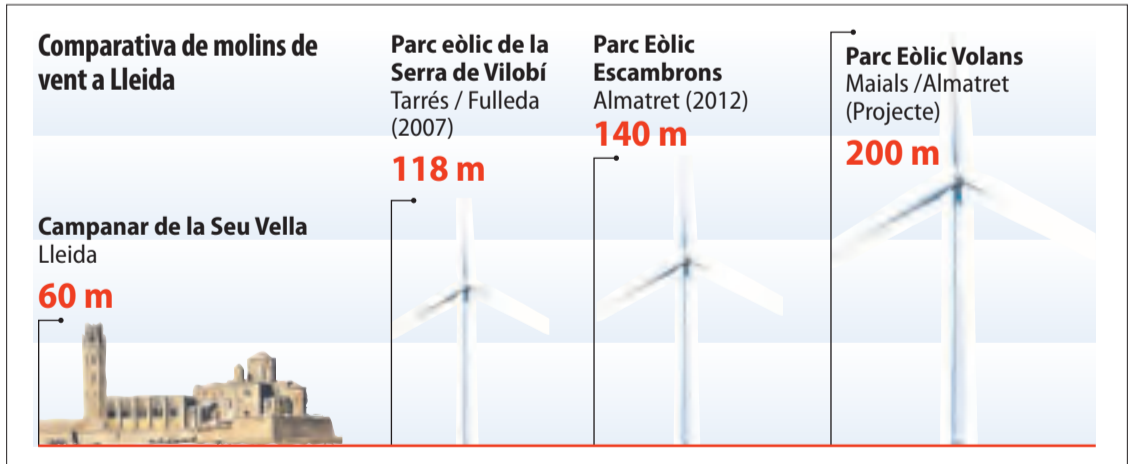
140 m

Parc Eòlic Volans Maials / Almatret (Projecte)

200 m

Campanar de la Seu Vella Lleida

60 m

projectes per a ells a les comarques lleidatanes. Això inclou reunions amb veïns i ens locals, una cosa per a la qual ha rebut assessorament de Josep Grau, exconseller d'Agricultura i antic president d'Aigües del Segarra-Garrigues.

Els plans per construir desenes de molins i vastes extensions de panells solars en comarques com la Segarra, les Garrigues i el Pallars Jussà preocupen ecologistes i veïns. Són el germen d'una mobilització

cada vegada més gran que exigeix un desplegament ordenat d'aquestes instal·lacions, per evitar que s'aglomerin en àrees econòmicament deprimides i reduir-ne l'impacte ambiental i paisatgístic.

Davant macroprojectes en mans d'unes quantes empreses, proposen donar protagonisme a l'autoconsum i a comunitats locals de producció elèctrica. Tot plegat, per estendre els beneficis de les energies netes al conjunt de la societat.

Davant aquesta aspiració, el model actual concentra els beneficis per al territori a les arques municipals, a través d'impostos com l'ICIO i l'IBI; i als diners que amos de sòl rústic obtenen per llogar-lo per a plantes solars i eòliques. Reben quantitats molt superiors a les d'un lloguer agrícola, cosa que, segons sindicats agràries i comunitats de regants, impedeix que agricultors reuneixin prou sòl per tenir explotacions viables.

La Generalitat influeix en

Actualment funcionen a Lleida 12 parcs eòlics amb 201 molins i una potència total de 401 MW. Els nous projectes duplicarien els aerogeneradors ja instal·lats

Lleida té més de 570 instal·lacions solars d'autoconsum, el doble que fa un any. Han anat en creixement constant des de la derogació de l'«impost al sol» el 2018

Els projectes d'energia solar i eòlica en marxa a Lleida sumen més potència que les centrals nuclears d'Ascó i Vandellòs juntes, si bé no tots seran una realitat

1.724

MW SOLARS A LLEIDA

La potència de les instal·lacions solars en tramitació a Lleida és el 44% dels 3.923 MW previstos a tot el territori català.

el rumb actual de les energies renovables. De fet, aboca els promotors a competir pel sòl on instal·lar panells solars i molins de vent. Quan projectes de diferents empreses opten a les mateixes parcel·les, l'autorització és per al primer que completi la tramitació. La normativa del Govern persegueix metes ambicioses en terminis molt ajustats: passar de 1.270 MW de fonts renovables a 10.000 el 2030, i assolir els 48.000 el 2050. El director general d'Energia, Manel Torrent, creu que amb l'autoconsum no n'hi ha prou per si sol per aconseguir aquests objectius. També podrien perillar, afirma, si es limités el nombre d'instal·lacions per comarques o vegueries.

“La Generalitat no decideix on instal·lar plantes, ho fa cada promotor”, va recordar, i va recalcar que el paper de l'administració és “avaluar si les propostes s'ajusten a les normes”. Davant de l'allau de projectes malgrat el cribatge inicial de la ponència d'energies renovables, Torrent va estimar que “més de la meitat podrien acabar la tramitació sense aconseguir l'autorització”.

Temor a “macroprojectes” davant les expectatives d'obtenir nous ingressos

Creix la mobilització per posar límit a noves plantes i alguns alcaldes les defensen

Veïns de Sant Ramon van desplegar ahir una pancarta servint-se de la pala d'un tractor.

Més d'un centenar de persones van debatre ahir sobre les renovables a Ribera d'Ondara.

X. SANTESMASSES / R.R.

| SANT RAMON | La Segarra va ser escenari ahir d'actes que van qüestionar la implantació de noves centrals eòliques que sumarien 153 nous molins en aquesta comarca, on ara en funcionen 18. Veïns de Sant Ramon van expressar la seua preocupació amb la lectura d'un manifest i van penjar pancartes contra els macroparcs.

A la tarda, detractors i defensors dels grans projectes d'energies renovables van debatre en un acte convocat per l'associació de veïns de Rubinat i la plataforma Salvem Ribera d'Ondara en aquest municipi, on es projecten 44 aerogeneradors.

Davant un públic majoritàriament contrari a “macroprojectes”, l'alcalde de Ribera d'Ondara, Francesc Sabanès, va defensar les centrals eòliques al considerar que “salvaran de la precarietat econòmica” el municipi. Va rebre crítiques per no informar els veïns i no buscar consens amb ells.

Els parcs eòlics que ja funcionen a Lleida suposen uns ingressos d'uns 1,4 milions a l'any per als vuit municipis que els acullen. A banda de l'alcalde de Ribera d'Ondara, altres edils s'han posicionat a favor de grans plantes davant de l'expectativa d'aconseguir nous fons.

Els Omells de na Gaia va rebre el projecte d'una central eòlica com una possible solució als seus problemes econòmics. El pagament d'una abundant indemnització per un accident llasta des de fa anys els comptes d'aquest municipi.

També l'alcalde de Castellans ha expressat el seu suport a centrals fotovoltaïques en aquest municipi. De forma paral·lela, prossegueixen les mobilitzacions ecologistes i veïnals a les Garrigues i el Pallars Jussà que exigeixen posar límit a les energies renovables.

Entre l'exigència d'una moratòria i la proposta d'un pacte territorial

■ L'acord per formar el nou Govern de la Generalitat podria suposar una moratòria per a grans projectes d'energies renovables. Aquesta és una clàusula que la CUP va incloure en el seu acord amb ERC per donar suport a la investidura com a president de Pere Aragonès. Per a la CUP, la moratòria és el primer pas per derogar el decret que l'Executiu català va dictar el 2019 i que ha marcat

des d'aleshores el rumb de les noves instal·lacions eòliques i solars a Catalunya. Com a alternativa, proposa elaborar un pla territorial que reguli la implantació amb criteris equitatius.

Aquesta mateixa setmana, el síndic de greuges s'ha afegit a la petició d'una moratòria a nous projectes d'energies renovables.

Per la seua part, la Diputa-

ció va anunciar divendres que ben aviat donarà un impuls definitiu a la seua proposta d'un acord institucional per ordenar la implantació d'energies renovables a Lleida.

El president de la corporació provincial, Joan Talarn, ho va avançar durant la presentació d'un dels projectes que opten a fons Next Generation de la UE: es tracta d'una iniciativa per impulsar l'autoconsum

elèctric, comunitats de generació d'energia i l'ús de biomassa forestal com a combustible. En aquest acte, el vicepresident primer, Jordi Latorre, es va posicionar en contra de la moratòria que exigeix la CUP.

En un altre ordre, l'associació que reuneix municipis amb parcs eòlics va ratificar que s'obrirà també a municipis amb projectes per a molins i centrals solars.

TREMPE

Ajuntament..... 973 65 00 05
CAP Urgències..... 973 65 28 28
Hospital Comarcal del Pallars .. 973 65 22 55

Creu Roja..... 973 65 10 00
Servei d'ambulàncies..... 904 10 81 08
Farmàcies .. Martínez .. 973 65 00 32
..... Artigues .. 973 65 01 38
Correos..... 973 65 03 09
Inem..... 973 65 07 65
Bombers..... 973 65 08 80
Urgències Mossos..... 112
Mossos d'Esquadra..... 973 65 88 00

SORT

Ajuntament..... 973 62 00 10
Creu Roja..... 973 62 01 64
Servei d'ambulàncies..... 904 10 71 07
Farmàcia .. T. Mallorqués .. 973 62 00 65
Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca de la Generalitat .. 973 62 08 04
Correos..... 973 62 02 41
Escola de Piragüisme..... 973 62 07 75

Jutjat de Pau..... 973 62 00 64
Bombers..... 973 62 00 80
Mossos d'Esquadra..... 973 65 88 85
EL PONT DE SUERT
Ajuntament..... 973 69 00 05
CAP..... 973 69 11 59
Creu Roja..... 649 80 53 05
Servei d'ambulàncies..... 902 45 09 02
Jutjat de Pau..... 973 69 00 77

Oficina turisme..... 973 69 06 40
Farmàcia Aguilà Borràs .. 973 69 01 08
Correos..... 973 69 03 05
C. de Recursos Pedagògics..... 973 69 03 43
Serv. d'Extensió Agrària..... 973 69 00 40
Societat de Pescadors..... 973 69 05 15
Bombers..... 973 69 00 80

FAUNA GRANS DEPREDADORS

Denuncien un primer atac de l'os aquest any a bestiar al Pallars Sobirà

Investiguen si un exemplar va matar una euga a Isil o es va alimentar del seu cadàver

MARÍA MOLINA

ALT ÀNEU | Un ramader d'Alt Àneu ha presentat la primera denúncia d'aquest any per un atac de l'os a bestiar al Pallars Sobirà. Li atribueix la mort d'una euga de la seua propietat, el cadàver de la qual va aparèixer devorat el dijous de la setmana passada a prop d'Isil. El cos presentava indicis d'haver estat colpejat i en el seu entorn es van trobar excrements i altres proves de la presència d'un plantígrad.

Ara s'investiga si va matar l'euga, o si aquesta ja estava morta i el depredador es va limitar a alimentar-se del cos. Val a recordar que s'han registrat quatre predacions aquest any a Aran, que s'han saldat amb la mort de cinc caps de bestiar.

El propietari de l'euga morta, Jordi Roset, va indicar que la va trobar a faltar a l'anar a vigilar el seu ramat i, després de trobar el cadàver, va informar els Agents Rurals i aquests van acudir-hi l'endemà. A banda de trobar excrements d'os als voltants, es va certificar que un os sense identificar havia estat diversos dies a la zona. Roset va indicar ahir que

Les restes de l'euga morta que es va trobar la setmana passada en una zona d'Isil.

està buscant els altres nou animals desapareguts. La població d'ossos al Pirineu s'estima ja en 64 exemplars, a l'espera que els nous cadells nascuts l'hivern passat surtin dels caus a l'estiu. El director general de Polítiques Ambientals i Medi

Natural, Ferran Miralles, va afirmar que és una població reduïda en comparació amb els 200 que habiten la serralada cantàbrica.

Davant les peticions d'entitats ecologistes d'alliberar nous exemplars per substituir

Cachou i els altres dos morts l'any passat per la intervenció humana, va afirmar que no hi haurà reintroducció d'ossos ara per ara, llevat que sigui necessari per problemes endogàmics de la població i "calgui pensar en sang nova".

SEGURETAT

La Vall de Boí millora els accessos a l'escola

LA VALL DE BOÍ | L'ajuntament de la Vall de Boí ha portat a terme aquesta setmana obres per millorar l'accés a l'escola a Barruera. L'objectiu és garantir la seguretat de l'alumnat, ja que la majoria utilitza el transport escolar. Per això senyalitzen els punts de passada, també per als que van a peu. Queda pendent pintar la zona per als vianants, el pas zebra i la senyalització del límit de velocitat, entre altres actuacions.

TRANSPORTS

L'associació de taxistes del Pirineu, sense quota

LLEIDA | L'associació de taxistes del Pirineu va acordar ahir, en una sessió de la junta celebrada de forma telemàtica, eximir els seus socis de pagar la quota anual, després d'un any en què la Covid ha reduït els ingressos del sector. L'entitat, que reuneix els titulars de 160 llicències de taxis a les comarques de muntanya, cobra normalment una quota anual de 70 € per cada una d'aquestes autoritzacions.

URBANISME PROJECTES

Sòl i immobles de Valfosca, per als creditors de Martinsa

R.R.

LLEIDA | Els terrenys que havien d'acollir un miler d'habitatges, hotels i el camp de golf de Valfosca Mountain Resort a Espui (Torre de Capdella) s'hauran d'adjudicar al juny a creditors de l'antic promotor, Martinsa Fadesa.

Els liquidadors d'aquesta immobiliària, que va protagonitzar la fallida més important de la història d'Espanya fa més d'una dècada, proven de saldar part del deute mitjançant l'assignació d'aquests i altres actius que no van aconseguir adjudicar en subhastes al no rebre ofertes.

Els liquidadors han obert el procés d'inscripció de creditors interessats a adjudicar-se actius de Martinsa. Deu dels lots inclouen sòl edificable a Espui i immobles en el nucli urbà com

Imatge d'arxiu del camp de golf inacabat d'Espui.

places de garatge i trasters. Les fitxes dels lots de terrenys urbanitzables adverteixen que, segons la planificació urbanística de la Torre de Capdella,

la construcció d'habitatges i hotels està condicionada al fet que el promotor construeixi de forma paral·lela l'estació d'esquí inacabada de Filià.

MEDI AMBIENT RESIDUS

Aquests dipòsits ja estan ubicats a les escoles.

Dipòsits per a oli de cuina en pobles de l'Alta Ribagorça

EL PONT DE SUERT | El consell de l'Alta Ribagorça començarà aquest dilluns la instal·lació de deu contenidors per a la recollida d'oli de cuina utilitzat al Pont de Suert, Vilaller, Malpàs, Barruera, Boí, Taüll, Durro, Erill la Vall i

el Pla de la Ermita. D'altra banda, fins al moment, els únics d'aquest tipus estan a les tres escoles municipals. S'espera arribar aquest any als 2.500 litres d'oli reciclats davant dels 1.700 recollits al llarg de l'any passat.